

**ОСОБЛИВОСТІ НАРАЦІЇ У ТВОРІ
ДЖУЛІАНА БАРНСА «АНГЛІЯ. АНГЛІЯ»**

У статті розглядається поняття нарації та дослідження поняття наратології в цілому. Також в статті висвітлюється поняття «англійності» у романі Джуліана Барнса «Англія, Англія».

Ключові слова: нарація, наратологія, наратив, «англійність».

В статье рассматривается понятие нарации и исследования понятия наратологии в целом. Также в статье выветливается понятие «английности» в романе Джулиана Барнса «Англия, Англия».

Ключевые слова: нарация, наратология, наратив, «английность».

The article deals with the concept of narration and the study of the concept of naratology as a whole. Also, the article covers with the concept of "Englishness" in the novel "England, England" by Julian Barnes.

Key words: narration, naratology, narrative, "Englishness".

Під поняттям нарації ми розуміємо виклад, що становить собою набір подій, вибудованих у певному часовому порядку, пов'язаних із персонажами, які беруть участь цих подіях, середовищем, у якому ці події проходять. Твір – окрема менш чи більш закінчена нарація, яка за тривалістю дорівнює художньому часові, оформлена певним чином як цілісна система й зі своїми специфічними формами перебігу.

Нарация є результатом композиції, організуючою елементи подій в штучному порядку. Основними прийомами композиції є: а) лінеаризація одночасно відбувається в історії подій, б) перестановка частин історії. Якщо перший прийом обов'язковий, то другий - факультативний. Презентація

нарації - це наративний текст, який, на противагу трьом гено-рівням, проявляється як фено-рівень, тобто доступним емпіричному спостереженню.

Наратологія набула поширення й концептуального наповнення як окрема галузь гуманітарних наук протягом останніх десятиріч ХХ ст. Аналізуючи численні оповіді, вчені-структуралісти прагнули віднайти єдину формально-оповідну модель, тобто структуру чи граматику оповідання, на основі якої кожна конкретна розповідь розглядалася б як варіація-відхилення від цієї базової структури.

Розповідь (наратив) є одним із фундаментальних компонентів соціальної взаємодії та комунікації.

Будь-який твір такого автора як Джуліан Барнс гідний глибокого дослідницького осмислення, проте роман «Англія, Англія» стоїть особно, так як такі популярні в наш час теми національної та історичної пам'яті, оригіналів і копій, які звучать і в інших творах автора, доведені тут до апогею.

Роман Барнса "Англія, Англія " – сатиричний постмодерністський роман, який був опублікований та виведений на номінацію за Премію Букера у 1998 році.

Сам Барнс в одному з інтерв'ю охарактеризував свій твір як «роман-ідею про Англію». Письменник відтворює звичаї, звичаї життя британців, розмірковує над таким поняттям, як «англійськість». Барнс вдається до прийому міфотворчості і наповнює романи культурологічними символами, за якими стоять реалії, зрозумілі лише їм.

Ще наприкінці ХІХ століття, коли домінуючим художнім методом був реалізм, в Англії виникла «полеміка про реалізм», дискусія про «щирості в англійській літературі», основне питання якої полягав у тому, наскільки існуючий художній метод відображає дійсність, а простіше кажучи - наскільки «реальний» реалізм. Роман вікторіанський - основний в англійській прозі ХІХ століття – який відтворював дійсність, але насправді будувався на

строго певному наборі кліше і вивірених формул, і його зв'язок з навколишнім світом була більш ніж хиткою.

Дж. Барнс демонструє нам два погляди: «Стара Англія», яка є більш-менш Англією, яку ми знаємо сьогодні, але позбулася всіх своїх найвідоміших історичних пам'яток; і «Англія, Англія», чудовий новий тематичний парк, який пропонує висококласних туристів квінтесенцію Англії (від білих скель Дувр до Біг Бен, від Джейн Остін до королеви Вікторії, від могили Діани до Харрода) в межах легкої екскурсії, віртуальної, Діснеївської Англія, "більш зручна, чиста, дружня і більш ефективна", ніж є насправді.

Перша частина нового роману Джуліана Барнеса - це пам'ять дитини про Англію, яка поглинає останню солодку крихту свого минулого. Друга частина - балістична сатира - це Англія як модна дистопія найближчого майбутнього. Остання частина (дитина, Марта Кокран, тепер стара жінка) сумно відкидає дистопію.

Три частини роману розповідаються контрастними тонами. Хоча Марта фігурує у всіх трьох, вона в кожній окремій. У першій вона дивиться на світ поглядом дитини, у другій – поглядом дорослим і критичним.

Список використаних джерел

1. Гірняк М. О. Поняття автора й авторської свідомості в контексті термінологічних проблем сучасного літературознавства / М. О. Гірняк // Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. – 2005. – Вип. 22. – С. 168-172.
2. Лоуренс Д. Г. Англия, моя Англия: [пер. с англ. Л. Ильинская] [Электронный ресурс] / Д. Г. Лоуренс. — Режим доступа: http://lib.ru/INPROZ/CHATER/r_english.txt
3. Тарасова Е., Табак М. и др. Круглый стол "Феномен Джулиана Барнеса" // Иностранная литература. – 2002. - №7.
4. Barnes, Julian. England, England. London: Vintage Books, 2008.

5. Birnbaum, Robert. "Robert Birnbaum Interviews Julian Barnes." Julian Barnes Website, 1999, <http://www.julianbarnes.com/resources/birnbaum-ee.html> [Interview upon the U.S. publication of *England, England*].
6. Curb, Randall. 'England, England.' BookPage (May 1999): 4, <http://bookpage.com/review/england-england/review> Skea, Ann. "England, England." *eclectica* book reviews. (January/February 1999), http://www.eclectica.org/v3n1/skea_barnes.html